

Rada Koordynacyjna
ds. Nauczania Języków Obcych
i Certyfikacji Biegłości Językowej UW

KULTURA POPULARNA W GLOTTODYDAKTYCE

1 kwietnia
2025

ul. Dobra 55,
s. 0410

Przekaz wiedzy o kulturze jest bardzo ważną częścią procesu glottodydaktycznego. Działania lektorskie muszą zawsze brać pod uwagę realia oraz zmiany zachodzące we współczesnym świecie. Nauczając języków obcych czerpiemy z rzeczywistości ludzkiej tyle, ile się da, by znajomość języków obcych była jak najszersza i najbogatsza, czyli także związana z kulturą – taką, jaka ona jest – tu i teraz. W glottodydaktyce najlepiej sprawdza się antropologiczne rozumienie kultury: włączające, a nie eliminujące. Kulturę postrzegamy współcześnie przede wszystkim jako style życia i praktyki codzienności. A to oznacza, że przyglądając się jej tekstom i treściom nie powinniśmy różnicować ich na elitarne, popularne, „wysokie” czy „niskie”, nie powinniśmy także ich wartościować. Świadomi faktu, że rozróżnienia te funkcjonują dalej, gdyż pozwalają segregować teksty i treści kultury wpisywane do programów nauczania, zapraszamy wszystkie osoby zainteresowane do spotkania z lektorkami i lektorami języków obcych przekonanymi o pedagogicznym i glottodydaktycznym potencjale kultury popularnej.

REJESTRACJA

9:10 – 10:05
dr Piotr Kajak
Polonicum UW

Kultura (popularna) a glottodydaktyka

Wykład konwersatoryjny, w czasie którego przedstawione zostaną podstawowe zagadnienia z zakresu kulturoznawstwa glottodydaktycznego, zwłaszcza w odniesieniu do dydaktyki języków rzadziej nauczanych. Specjalnie zaakcentowana zostanie funkcja kultury popularnej, która w nauczaniu języków obcych staje się nośnikiem treści edukacyjnych oraz kodem pośredniczącym łączącym obszary wysokoartystyczne z tym, co potoczne i codzienne.

Jeszcze niemiecki / czy niemiecki hip-hop? Kilka uwag o zastosowaniach koncepcji unikulturowości w językach jeszcze 'obcych'

W kontekście zwrotów kulturowych ostatnich lat kwestia funkcjonowania człowieka w obrębie wielu kultur stała się tematem chętnie i intensywnie podejmowanym wszędzie tam, gdzie ujęcie monokulturowe wydaje się anachronicznym. Dydaktyka języków i kultur obcych nie jest w tym zakresie wyjątkiem. Teoria, doświadczenia i empiria ukazują nam obraz człowieka, który w sposób mniej lub bardziej wymuszony funkcjonuje dziś w ramach wielu, różnych obszarów kulturowych i językowych. Oczywistym jest funkcjonalność zwana powszechnie code switchingiem. Mniej oczywiste mechanizmy widoczne są dziś w ramach kultur tzw. rodzimych, które tu i teraz podlegają procesom styku i agregacji jednostek językowych, semantycznych i gramatycznych różnych języków. Znany z innych rejonów świata mechanizm tworzenia się języków pidżyn, rozumianych jako języki pomocnicze o uproszczonej budowie strukturalnej, a także o ograniczonym słownictwie, powstałe na bazie dwóch (lub więcej) języków, znajduje dziś w naszej rzeczywistości społecznej i kulturowej przeciwstawne zastosowanie – w wyniku kontaktu powstają struktury bardziej złożone niż ich języki i kultury wyjściowe, a dostęp do nich jest bardziej ograniczony niż do języków i kultur wyjściowych. Na przykładzie wybranych przykładów z kultury hip-hopu podejmiemy próbę identyfikacji wyzwań i korzyści płynących z wykorzystania jej artefaktów w dydaktyce języków obcych oraz wdrożenia zaproponowanej przeze mnie koncepcji unikulturowości.

When law goes pop – o serialach prawniczych na zajęciach Legal English

Warsztaty koncentrują się wokół możliwości wykorzystywania anglojęzycznych produkcji filmowych i telewizyjnych o tematyce prawniczej, zwanych metaforycznie reel justice, w nauczaniu angielskiego języka prawniczego (Legal English) w ramach zajęć z języka specjalistycznego. W odpowiedzi na brak materiałów audiowizualnych towarzyszących materiałom dydaktycznym do nauczania Legal English, przedstawiona zostanie próba adaptacji dydaktycznej jednego z odcinków amerykańskiego serialu dokumentalno-fabularnego typu courtroom show Judge Judy. Poruszona zostanie również kwestia roli wiedzy fachowej (subject-specific knowledge) w nauczaniu/uczeniu się języka specjalistycznego.

11:10 – 12:05
dr Andrzej
Dąbrowski
CNJO UW

12:05 – 13:10 Przerwa lunchowa

Memizacja i tiktokizacja nauczania języka chińskiego w post-pandemicznej rzeczywistości

W ostatnich latach niezwykle szybki rozwój technologii cyfrowych w Chinach spowodował wielkie przemiany społeczno-lingwistyczne. Nowopowstałe portale i środki przekazu zmieniają sposoby kulturowej komunikacji zapośredniczonej przez internet. Zadaniem wykładowcy na studiach sinologicznych powinno być wskazanie narzędzi, które pozwolą słuchaczom na orientację w gąszczu internetowego szumu – od filmików z tiktoka do wszechobecnych memów, od rozmowy ze sztuczną inteligencją do wirtualnych gwiazd muzyki pop - wszystko może stać się narzędziem do nauki języka. Wieloletni prowadzący lektoratów języka chińskiego w SJW podzieli się z uczestnikami szkolenia swoim doświadczeniem (w formie półwarsztatów).

10:10 – 11:05
prof. ucz. dr hab.
Robert Małecki
Wydział Neofilologii

13:10 – 14:05
mgr Olgierd
Uziębło
Wydział
Orientalistyczny

14:10 – 15:05

dr Justyna Deczewska
CNJO UW

mgr Magdalena Ziółek-Wojnar
CNJO UW

Mikroteksty w nauce języka obcego

Jedną z charakterystycznych cech współczesnej rzeczywistości jest komunikacja przy użyciu krótkich form tekstowych: nagłówków prasowych, reklam, memów, sloganów w mediach społecznościowych. Te związłe, często humorystyczne komunikaty nie tylko odzwierciedlają aktualne trendy językowe, lecz także stanowią doskonałe narzędzie do rozwijania sprawności językowych oraz krytycznego myślenia. W związku z tym mogą być z powodzeniem wykorzystywane w procesie glottodydaktycznym. Podczas warsztatów uczestnicy poznają sposoby dydaktycznego wykorzystania mikrotekstów w nauczaniu języków obcych. Dowiedzą się, jak krótkie formy tekstowe mogą wspierać rozwój kompetencji interpretacyjnych i komunikacyjnych, a także jak skutecznie angażować studentów poprzez treści zakorzenione w popkulturze i codziennej rzeczywistości językowej. W ramach praktycznych ćwiczeń uczestnicy nauczą się technik pozwalających na twórcze przekształcanie mikrotekstów w bardziej rozbudowane, formalne wypowiedzi.

Edutainment – uniwersum Harry'ego Pottera jako źródło materiałów językowych w nauczaniu języka angielskiego

Przemyślane użycie elementów kultury popularnej w nauczaniu języków obcych może skutkować wielorakimi korzyściami dla procesu edukacyjnego. Spotkanie ma na celu ukazanie sposobów wykorzystania materiałów należących do popkultury na przykładzie ćwiczeń opracowanych na potrzeby autorskiego kursu językowego opartego na uniwersum Harry'ego Pottera, a także na prezentacji zróżnicowania materiałów dostępnych w przypadku tak popularnej serii. Podczas spotkania omówione zostaną zarówno zalety, jak i trudności związane z adaptacją autentycznych materiałów tego typu oraz ich zastosowaniem podczas zajęć prowadzonych w duchu edutainment.

15:10 – 16:05

mgr Katarzyna Myśliwiec
Szkoła Doktorska
Nauk Humanistycznych
UW

16:10 – 17:05

dr Paulina Potasińska
Polonicum UW

mgr Katarzyna Żák-Caplot
Muzeum Warszawy / Szkoła
Doktorska Nauk Humanistycznych
UW

Popularnie o Warszawie, czyli jak wygląda edukacja językowa w muzeum

W swoim wystąpieniu odniesiemy się do doświadczeń zdobytych podczas realizacji międzynarodowego projektu edukacyjnego Erasmus+ Promoting inclusive language learning opportunities through local culture and cultural heritage for learners with refugee and migrant backgrounds. Poruszymy kilka wątków dotyczących nauki języka polskiego jako obcego w przestrzeni muzealnej (na przykładzie Muzeum Warszawy). Zastanowimy się wspólnie, czy muzealne eksponaty mogą stać się materiałem stymulującym do rozwijania kompetencji językowych. Opowiemy o tym, jakimi zasobami przydatnymi w edukacji językowej dysponuje każde muzeum świata, jak z nich efektywnie korzystać i w jaki sposób mogą zainspirować lektorki/lektorów języków obcych. Zwrócimy ponadto uwagę na to, jak rozmawiać z uczącymi się na poziomie biegłości językowej A1/A2, by maksymalnie ograniczyć użycie języka-pośrednika.

17:05 – 17:10 Zamknięcie spotkania

